### เอกสารระเบียบปฏิบัติ

### การประเมินความเสี่ยงและโอกาส

หมายเลขเอกสาร	EP - OFF-22	
ฉบับที่	1	
วันที่ออกเอกสาร	20 ตุลาคม 2560	
วันที่มีผลบังคับใช้	1 พฤศจิกายน 2560	

อนุมัติโดย ประธานบริหาร ( ผ่องศรี สุวัฒนพงษ์ ) ตรวจสอบโคย ตัวแทนสิ่งแวคล้อม (อุพารวัษวร์ ทรัพย์เกิด) ผู้จัดทำ
เจ้าหน้าที่สิ่งแวคล้อม

( อรชุดา โรจน์อัสวเสถียร )

ชื่อเอกสาร : การประเมินความเสี่ยงและโอกาส หมายเลขเอกสาร : EP - OFF-22

ฉบับที : 1

#### 1.จุดประสงค์

1.1 เพื่อระบุและประเมินความเสี่ยง ภัยคุกคามและโอกาสที่จะเกิดของเหตุการณ์ที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม

1.2 เพื่อควบคุมความเสี่ยงทั้งหมคที่มีโอกาสเกิดขึ้นและอาจส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการสิ่งแวคล้อม

#### 2.ขอบข่าย

ระเบียบปฏิบัติฉบับนี้ครอบคลุมถึงการประเมินความเสี่ยงทั้งหมดที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานและกับองค์กร ทั้งที่เกิดจากปัจจัยภายใน และภายนอกองค์กร

#### 3. คำจำกัดความ

ความเสี่ยง (Risk) : ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคตและมีผลกระทบกับองค์กรได้

ในกรณีที่ทำให้เกิดผลกระทบทางด้านบวก เรียกว่า "โอกาส " หรือในกรณีที่ส่งผลกระทบในทางด้านลบอันจะ

ก่อให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหาย ความเสื่อมเสีย เรียกว่า "ภัยคุกคาม"

โอกาส (Opportunity) : เหตุการณ์ที่เป็นผลกระทบทางด้านบวก ก่อให้เกิดประโยชน์และนำไปสู่การพัฒนาของระบบการจัดการ

สิ่งแวดล้อม

การประเมินความเสี่ยง : กระบวนการที่ใช้ในการระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

(Risk Assessment) รวมทั้งการกำหนดแนวทางที่จำเป็นต้องใช้ในการควบคุมความเสี่ยง หรือการบริหารความเสี่ยง

#### 4. ผู้รับผิดชอบ

4 1 ฝ่ายบริหาร มีหน้าที่

- 4.1.1 ศึกษาบริบทองค์กรเพื่อการกำหนดทิศทางของกรอบการบริหารความเสี่ยง
- 4.1.2 มอบหมายให้ผู้เกี่ยวข้อง คือ ตัวแทนฝ่ายบริหารด้านการจัดการสิ่งแวคล้อม , ผู้จัดการ , หัวหน้างานและ พนักงานแผนกต่างๆ ทำการชื่บ่งความเสี่ยง และดำเนินการปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้
- 4.2 ตัวแทนฝ่ายบริหารด้านการจัดการสิ่งแวคล้อม (EMR) มีหน้าที่
  - 4.2.1 ตรวจสอบและอนุมัติทะเบียนความเสี่ยง
  - 4.2.2 ติดตามผลของการบริหารความเสี่ยงรวมกับผู้จัดการแผนกต่างๆ
  - 4.2.3 รายงานผลการคำเนินการบริหารความเสี่ยงแก่กรรมการผู้จัดการ
- 4.3 ผู้จัดการแผนก มีหน้าที่
  - 4.3.1 กำหนดแนวทางในการบริหารความเสี่ยง
  - 4.3.2 สื่อสารความเสี่ยงและแนวทางบริหารความเสี่ยงให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบ
  - 4.3.3 ติดตามผลของการบริหารความเสี่ยง
- 4.4 ทีมงานสิ่งแวคล้อม มีหน้าที่
  - 4.4.1 ประเมินความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง
  - 4.4.2 วิเคราะห์ ระบุ ประเมิน และรวบรวมลักษณะปัญหาสิ่งแวคล้อมที่เกิดจากการปฏิบิตงาน
  - 4.4.3 คำเนินการจัดทำโครงการค้านสิ่งแวคล้อมเพื่อลดผลกระทบค้านสิ่งแวคล้อมที่เกิดขึ้น

ชื่อเอกสาร : การประเมินความเสี่ยงและโอกาส หมายเลขเอกสาร : EP - OFF-22 ฉบับที่ : 1

#### 5. เอกสารปฏิบัติงาน

- 5.1 ฝ่ายบริหารศึกษาบริบทองค์กรเพื่อการกำหนดทิศทางของกรอบการบริหารความเสี่ยง เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบายของผู้บริหาร แนวทางการปฏิบัติงานบุคลากร กระบวนการทำงาน ระบบสารสนเทศ เป็นต้น
- 5.2 กรรมการผู้จัดการมอบหมายให้ตัวแทนฝ่ายบริหารด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ผู้จัดการทั่วไป และผู้จัดการแผนกต่างๆ ทำการบ่งชี้เหตุการณ์ ที่เกิดความเสี่ยงกับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยรวบรวมเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับหน่วยงาน แบ่งเป็น
  - 5.1 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์
  - 5.2 ความเสี่ยงค้านการปฏิบัติการ
  - 5.3 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการตามกฎระเบียบ / ข้อตกลง
  - 5.4 ความเสี่ยงค้านเครื่องจักร / อุปกรณ์ /เครื่องมือ
  - 5.5 ความเสี่ยงค้านการขนส่ง
  - 5.6 ความเสี่ยงค้านสาธารณูปโภค
  - 5.7 ความเสี่ยงด้านเหตุฉุกเฉิน
- 5.8 ความเสี่ยงค้านลักษณะปัญหาสิ่งแวคล้อมที่มีนัยสำคัญ นอกจากนี้จะต้องพิจารณาในส่วนของปัจจัยเสี่ยง ที่เกิดจากภายในและภายนอกของบริษัทมี ดังนี้
  - 1. ปัจจัยภายในบริษัทที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยง ได้แก่
    - โครงสร้างพื้นฐาน : ความพร้อมใช้งานของสินทรัพย์ การเข้าถึงเงินทุน
    - บุคลากร : ความเพียงพอ ความสามารถในการทำงานของพนักงาน การถ้อโกง สุขภาพ และความปลอดภัย
    - กระบวนการ : กำลังการผลิต การออกแบบ การคำเนินการ
    - เทคโนโลยี : เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ ข้อมูล ความพร้อมของระบบ การพัฒนาและการบำรุงรักษา
  - 2. ปัจจัยภายนอกบริษัทที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยง ได้แก่
    - เศรษฐศาสตร์ : การแข่งขัน การว่างงาน ความกุ้มค่าจากการลงทุน
    - สภาพแวคล้อมทางธรรมชาติ : พลังงาน ภัยพิบัติทางธรรมชาติ
    - สังคม : ประชากรพฤติกรรมผู้บริโภค การก่อการร้าย
    - เทคโนโลยี : การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ความทันสมัยของเทคโนโลยี
- 5.3 ตัวแทนฝ่ายบริหารด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และผู้จัดการแผนกต่างๆ ทำการประเมินความเสี่ยง โดยใช้เทคนิควิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบความเสี่ยงต่อบริษัท โดยกรอกรายละเอียดลงใบประเมินความเสี่ยงและโอกาสต่อระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมEF-OFF-19 และได้มีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

#### 1) ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

ระคับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	1 เดือนต่อครั้งหรือมากกว่าหรือมีโอกาส ในการเกิดเกือบทุกครั้ง
4	র্	1-6 เคือนต่อกรั้งแต่ไม่เกิน 5 กรั้ง หรือ มีโอกาสในการเกิดก่อนข้างสูงหรือบ่อยๆ
3	ปานกลาง	1 ปีต่อครั้งหรือ มีโอกาสเกิดบางครั้ง
2	น้อย	2-3 ปีต่อครั้ง หรือ อาจมีโอกาสเกิดแต่นานๆ
1	น้อยมาก	5 ปีต่อครั้ง หรือ มีโอกาสเกิดในกรณียกเว้น

ฉบับที่

ชื่อเอกสาร : การประเมินความเสี่ยงและโอกาส หมายเลขเอกสาร : EP - OFF-22

5. เอกสารปฏิบัติงาน (ต่อ)

#### 2) ผลกระทบความเสี่ยง

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	> 1,000,000 บาท หรือ ส่งผลกระทบต่อระบบ การจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง
4	<b>តូ</b> រ	> 100,000 บาท – 1,000,000 บาท หรือ ส่งผล กระทบต่อระบบการจัดการสิ่งแวคล้อมมาก
3	ปานกลาง	> 50,000 – 100,000 บาท หรือ ส่งผลกระทบต่อ ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมปานกลาง
2	น้อย	> 10,000 - 50,000 บาท หรือ ส่งผลกระทบต่อ ระบบการจัดการสิ่งแวคล้อมน้อย
1	น้อยมาก	ไม่เกิน 10,000 บาท หรือ ส่งผลกระทบต่อระบบ การจัดการสิ่งแวคล้อมต่ำมาก

คำนวณระดับความเสี่ยงโดยใช้สูตร : คะแนนความเสี่ยง (Risk Exposure) = โอกาสที่จะเกิด x ผลกระทบความเสี่ยง 5.4 ผู้ที่เกี่ยวข้อในการ จัดลำดับความสำคัญของระดับความเสี่ยง ลงในใบประเมินความเสี่ยงและโอกาสต่อระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม EF-OFF-19 โดยอ้างอิงตารางจัดลำดับความเสี่ยง ดังนี้

5	5	1
4	4	•
3	3	
2	2	4
1	1	,





: 1

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

- 5.5 ผู้ที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลประเมินความเสี่ยงมาจัดลำคับความเสี่ยงคำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงใค้โดยลงในทะเบียนจัดลำคับ ความเสี่ยงต่อระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม EF-OFF-29 และ จะต้องพิจารณาแนวทางที่เหมาะสมในการตอบสนองต่อความเสี่ยง การลงทุน ประโยชน์ที่ได้รับ โดยมีแนวทางการจัดการความเสี่ยง ดังนี้
  - 5.5.1 การหลีกเลี่ยง (Avoid) เป็นการคำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง มักใช้ในกรณีที่ความเสี่ยง มีความรุนแรงสูง ไม่สามารถหาวิธีลด/จัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
  - 5.5.2 การร่วมจัดการ (Share) เป็นการร่วมหรือถ่ายโอนความเสี่ยงทั้งหมดหรือบางส่วนไปยังบุคคล/หน่วยงานภายนอกองค์กร ให้ช่วยแบกรับภาระความเสี่ยงแทน เช่น การซื้อกรมธรรม์ประกันภัย การใช้บริการจากหน่วยงานภายนอก
  - 5.5.3 การลด (Reduce) เป็นการจัดหามาตรการจัดการ เพื่อลดโอกาสการเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง หรือลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ให้อยู่ในระดับที่ขอมรับได้ เช่น การเตรียมแผนฉุกเฉิน (Contingency plan) การสร้างความสามารถ การกำหนดขั้นตอน การปฏิบัติงาน
  - 5.5.4 การยอมรับ (Accept) ความเสี่ยงที่เหลือในปัจจุบันอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องคำเนินการใดๆ เพื่อลดโอกาสหรือ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอีก มักใช้กับความเสี่ยงที่ต้นทุนของมาตรการจัดการสูงไม่คุ้มกับประโยชน์ที่ได้รับ

: 1

ฉบับที่

ชื่อเอกสาร : การประเมินความเสี่ยงและโอกาส หมายเลขเอกสาร : EP - OFF-22

5. เอกสารปฏิบัติงาน (ต่อ)

#### เกณฑ์ในการยอมรับความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	การบริหารความเสี่ยง	
สูงมากหรือไม่อาจยอมรับได้ (1)	<ol> <li>จะต้องคำเนินการขจัดหรือลดระดับความเสี่ยงอย่างเร่งค่วน โดยการกำหนด</li> <li>เป็นโครงการควบคุมความเสี่ยง อ้างอิงไปยังระเบียบปฏิบัติเรื่อง การจัดทำ</li> <li>โครงการด้านสิ่งแวดล้อม EP-OFF-03</li> <li>หลีกเลี่ยงกิจกรรมดังกล่าวหากความเสี่ยงนั้นยังไม่ได้รับการจัดการ</li> </ol>	
สูง (2)	จะต้องคำเนินการขจัคหรือลดระคับความเสี่ยงภายใน 30 วัน โดยการกำหนด เป็นแผนควบคุมความเสี่ยง อ้างอิงไปยังระเบียบปฏิบัติเรื่อง การจัดทำโครงการ ค้านสิ่งแวดล้อม EP-OFF-03	
ปานกลาง (3)	กำหนดเป็นเอกสารขั้นตอนในการควบคุมความเสี่ยงของกิจกรรมนั้นๆ	
ต่ำ หรือยอมรับได้ (4)	ไม่ต้องมีการควบคุมเพิ่มเติม การพิจารณาความเสี่ยงอาจทำให้เมื่อเห็นว่าคุ้มค่า หรือ การปรับปรุงไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นการติดตามตรวจสอบยังคงต้องทำ เพื่อให้แน่ใจว่าการควบคุมยังคงมีอยู่	

หมายเหตุ : หากประเมินความเสี่ยงมาแล้วพบว่ามีทราบถึงธรรมชาติของความเสี่ยงเป็นอย่างคี หรือต้นทุนการ จัดการความเสี่ยงสูงกว่า ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ จะต้องเสนอต่อกรรมการผู้จัดการเพื่อหาแนวทางต่อไป

- 1. ดูความคุ้มค่าของวิธีการจัดการ ด้วยการเปรียบเทียบระหว่างค่าใช้จ่ายในการบริหารความเสี่ยงต้องไม่สูงกว่าผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น ภายบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและการยอมรับได้ของฝ่ายบริหาร
  - 2. พิจารณาถึงประสิทธิภาพของการคำเนินการ และสามารถจัดการให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หากประเมินความเสี่ยงมาแล้วพบว่ามีทราบถึงธรรมชาติของความเสี่ยงเป็นอย่างดี หรือต้นทุนการ จัดการความเสี่ยงสูงกว่า ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ จะต้องเสนอต่อกรรมการผู้จัดการเพื่อหาแนวทางต่อไป
  - 4. หากพบ "โอกาส (Opportunity)" จะต้องสื่อสารกลับไปยังฝ่ายบริหารเพื่อ กำหนควัตถุประสงค์และกลยุทธ์ของบริษัทต่อไป
- 5. กรณีเป็นความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสิ่งแวคล้อมจะต้องคำเนินงานระบุและประเมินประเด็นปัญหาสิ่งแวคล้อมต่อ อ้างอิงไปยังระเบียบปฏิบัติเรื่องการระบุและประเมินประเด็นปัญหาสิ่งแวคล้อม EP-OFF-01
- 6. กรณีเป็นความเสี่ยงต่อความไม่สอคคล้องต่อกฎหมาย หรือพันธะสัญญาจะต้องไปคำเนินการต่อในระเบียบปฏิบัติเรื่อง การรวบรวมกฎหมายและ ข้อกำหนดค้านสิ่งแวคล้อม EP-OFF-02 (แก้ไขชื่อและรายละเอียคใน EP โดยเพิ่มการกล่าวถึง "พันธะสัญญา" )
- 5.6 ผู้จัดการแผนกต่างๆ จะต้องส่งใบประเมินความเสี่ยงต่อระบบการจัดการสิ่งแวคล้อม EF-OFF-19 และทะเบียนจัดลำดับความเสี่ยง ความเสี่ยงต่อระบบสิ่งแวคล้อม EF-OFF-29 แก่ตัวแทนฝ่ายบริหารด้านการจัดการสิ่งแวคล้อมตรวจสอบ และอนุมัติ
- 5.7 ผู้จัดการแผนกต่างๆ จะต้องสื่อสารให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงมาตรการที่จะใช้ ในการบริหารความเสี่ยงนั้นๆ
- 5.8 ผู้จัดการแผนกต่างๆ และตัวแทนฝ่ายบริหารด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม จะต้องติดตามผลของการบริหารความเสี่ยง รายงานความคืบหน้าและ ผลสำเร็จต่อฝ่ายบริหารอย่างต่อเนื่อง อ้างอิง ไปยังระเบียบปฏิบัติงานเรื่อง การจัดทำโครงการด้านสิ่งแวดล้อม EP-OFF-03 หากพบว่าการบริหารความเสี่ยงไม่เป็นไปตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้จะต้องดำเนินการแก้ไข ตามระเบียบปฏิบัติงานเรื่อง การแก้ไขและป้องกัน 5.9 ตัวแทนฝ่ายบริหารด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม เสนอผลการดำเนินการให้แก่กรรมการผู้จัดการเพื่อเพิ่มสักยภาพในการควบคุมเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป
- 5.10 ความเสี่ยงจะต้องทำการประเมินอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือถ้าหากระบบการจัดการสิ่งแวคล้อมหรือบริบทของบริษัทมีการเปลี่ยนแปลง จะต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงทันทีไม่เกิน 15 วันหลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลง

ชื่อเอกสาร : การชี้ป่งและประเมินลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม หมายเลขเอกสาร : EP - OFF-01 ฉบับที่ : 4

#### 6. บันทึกสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

ชื่อบันทึกสิ่งแวดล้อม	หมายเลขเอกสาร	ระยะเวลาจัดเก็บ	ผู้รับผิดชอบ
1. ตารางประเมินความเสี่ยงและ โอกาสต่อระบบ	ED-OFF-41, ED-OFF-44, ED-OFF-47, ED-OFF-72, ED-OFF-75, ED-OFF-78,	2 ฉบับ	DCO
การจัดการสิ่งแวคล้อม	ED-OFF-81, ED-OFF-84, ED-OFF-87, ED-OFF-90, ED-AMB-12, ED-AMB-15,		
	ED-AMB-18, ED-AMB-21, ED-BYB-12, ED-BYB-15, ED-BYB-18, ED-BYB-21,		
	ED-CWB-12, ED-CWB-15, ED-CWB-18, ED-CWB-21, ED-PKU-10, ED-PKU-14,		
	ED-PKU-17, ED-BTB-12, ED-BTB-15, ED-BTB-18, ED-BTB-21, ED-BTB-25,		
	ED-RPB-17, ED-RPB-21, ED-RPB-26, ED-RPB-29, ED-RPB-32, ED-TNU-14,		
	ED-TNU-17, ED-SNB-18, ED-SNB-21, ED-SNB-24, ED-SNB-27,		
	ED-SCB-15, ED-SCB-18, ED-SCB-21		
2. ทะเบียนจัดลำดับความเสี่ยงต่อระบบการจัดการ	ED-OFF-42, ED-OFF-45, ED-OFF-70, ED-OFF-73, ED-OFF-76, ED-OFF-79,	2 ฉบับ	DCO
สิ่งแวคล้อม	ED-OFF-82, ED-OFF-85, ED-OFF-88, ED-OFF-91, ED-AMB-13, ED-AMB-16,		
	ED-AMB-19, ED-AMB-23, ED-BYB-13, ED-BYB-16, ED-BYB-19, ED-BYB-23,		
	ED-CWB-13, ED-CWB-16, ED-CWB-19, ED-CWB-23, ED-PKU-12, ED-PKU-15,		
	ED-PKU-18, ED-BTB-13, ED-BTB-16, ED-BTB-19, ED-BTB-22, ED-BTB-26,		
	ED-RPB-18, ED-RPB-24, ED-RPB-27, ED-RPB-30, ED-RPB-33, ED-TNU-15,		
	ED-TNU-18, ED-SNB-19, ED-SNB-22, ED-SNB-25, ED-SNB-28, ED-SCB-16,		
	ED-SCB-19, ED-SCB-22		

#### 7. เอกสารอ้างอิง

7.1 ระเบียบปฏิบัติ เรื่อง พันธะสัญญาด้านสิ่งแวคล้อมและการประเมินความสอคคล้อง	EP-OFF-02
7.2 ระเบียบปฏิบัติเรื่อง การจัดทำโครงการค้านสิ่งแวดล้อม	EP-OFF-03
7.3 แบบฟอร์มตารางประเมินระคับความสำคัญของผลกระทบด้านสิ่งแวดล้	EF-OFF-01
7.4 แบบฟอร์มตารางวิเคราะห์กระบวนการทำงาน	EF-OFF-03
7.5 แบบฟอร์มใบประเมินความเสี่ยงและ โอกาสต่อระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม	EF-OFF-19
7.6 แบบฟอร์มทะเบียนจัคลำคับความเสี่ยงต่อระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม	EF-OFF-29